

Det Anarkistiska Biblioteket

En anarkist

Hinke Bergegren

Hinke Bergegren
En anarkist
1907

Tidningen Brand #12 1907

sv.anarchistlibraries.net

1907

I den ena handen en bomb fylld med dynamit, i den andra den laddade revolvern - och dolken måste också vara med - sådan är pöbelns föreställning om en anarkist.

I de länder, där socialdemokratin vunnit insteg, är i våra dagar anarkismen det röda spöket. Socialdemokratin själv har ju blivit salongsfälig, hart när den revolutionära socialismens karrikatyr.

Anarkismen är förbrytares religion, anarkisterna äro banditer o. s. v., så låter det från höger och vänster; - men alla göra ett undantag: Krapotkin. Och varför?

Först och främst emedan han är furste - pöbelsinnet förnekar sig aldrig, - så för den romantiska flykten som broderats ut så vackert, och så för att man verkligen läst en liten smula av honom. Jag har t. o. m. hört, att man framhållit att han är icke så som de andra anarkisterna; han fördömer alldeles all våldspropaganda och det prisas han för. Nu är emellertid förhållandet det, att det finns otaliga anarkister, som fördöma nämnda stridssätt, men Krapotkin hör icke till dem. Åtminstone hörde han icke till dem då han mera aktivt stod med som kämpande i deras led, den tid, då han kunde betraktas såsom en av förarne inom den anarkistiska rörelsen.

Är han icke det längre nu då? frågar Ni förvånad.

Nej. Han är för gammal och sjuklig, han orkar det icke. Han skriver alltjämt i de anarkistiska tidningarna, i *Les temps nouveaux* och *Freedom*, då han vill sjunga ut med vad han har på hjärtat, och om hans krafter det tillåta kan han hålla ett agitatoriskt föredrag, men därtill inskränker sig numera hans ställning inom den anarkistiska rörelsen, vilken rörelse för övrigt på de senare åren betydligt förändrats, utvecklats och praktiskt organiserats, så den krävt och kräver yngre förmågor.

Krapotkin står dock med sina arbeten, sina utsökta agitations-skrifter och artiklar såsom en av den moderna anarkismens största andar, och så helt och fullt omfattar han den förhånade och av hopen alldeles missförstådda läran, och så energiskt har han stridt för den, och han med full rätt kunde kalla sin egen vackra, högelingen intressanta biografi för »En anarkists minnen».

Anarkist är han först och sist.

Hans stora vetenskapliga kunskaper äro för honom blott medel att bevisa anarkismens historiska nödvändighet, dess berättigande, dess lycka för de mänskliga individerna, dess slutliga seger.

Han hatar av allt hjärta den grymma orättvisa, som det kapitalistiska samhället slår sina offer, proletärerna, uti; han avskyr all stat med dess makt och dess tvång och dess skändliga lagstiftare (parlamentsjobbare) och domare; han hatar tyrraniet, han tillber människorna fast han tycker de äro så eländigt fe-ga. Han ropar till överklassens studerande ungdom att betänka att deras första plikt är att hjälpa sina trälände syskon i deras kamp mot förtrycket. Han ropar till millionerna salvar att hänsynslöst slå ned all övermakt, att sluta sig till socialismen, men icke till den avart av socialism som vill behålla tvångsstaten och lönesystemet och vars största intresse koncentrerar sig kring - platser i riksdagen.

I Paroles d'un Révolté (En upprorsstiftares ord), som, om jag icke minns orätt, utgavs av hans vän Elisée Reclus då Krapotkin satt i fängelse, skildrar och kritiserar den ryske revolutionären storborgaredömet, slipar vapen åt de kämpande och ringer dem samman. I La Conquete du Pain (Kampen om brödet), som finnes på svenska tyvärr i en mindre god översättning, söker han uppvisa möjligheten av de stora idealens realiserande. I broschyrer har han med klarhet och skärpa angripit lönesystemet och parlamentarismen, framlagt anarkismens teori och oförfärat måttat sina hugg mot privategendomens helighet.

Från djurvärlden har han samlat exempel och bevis på och för det anarkistiska samhällets existensberättigande samt överensstämmelse med naturen. Så gott som i alla hans arbeten har den röda tråden varit: anarkismen.

Jag yttrade, att Krapotkin nu är gammal. Ja, i denna årets sista månad, den nionde, fyller han sextiofem år. Det är visserligen icke någon så hög ålder, men man måste komma ihåg att sex år inom fängelsets murar (tre år i Ryssland, tre år i Frankrike) har tärt icke så litet. Georg Brandes skrev redan för tretton år sedan: »Furst Krapotkin är 52 år gammal men ser mycket äldre ut.» Sedan dess har han varit sjuklig, så det är lätt begripligt att han icke som förr kan gå i täten.

Men en outtröttlig och nyttig stridsman *emot* de kapitalistiska rövarna och allt förtryck, *för* proletariatets frigörelse.

Krapotkins arbeten äro fullständigt eller delvis utgivna på franska, engelska, tyska, ryska, italienska, spanska, judisk jargon, svenska, portugisiska, rumäniska, danska, holländska, norska, polska, czechiska, bulgariska, grekiska, armeniska, kinesiska och japanska. Överallt utgöra de den anarkistiska och frihets-socialistiska propagandalitteraturens grundval. En fullständig förteckning på Krapotkins skrifter (till 1897) finnes i dr M Nettelau's »Bibliographie de l' Anarchie» s. 72-86.